

Verkiezings- programma

Voluit
Voor
Drenthe

VERKIEZINGSPROGRAMMA VVD DRENTHE 2019

VOLUIT

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de VVD Drenthe voor de verkiezingen van de provinciale staten in maart 2019. De VVD gaat Voluit Voor Drenthe! In de afgelopen jaren heeft de VVD Drenthe keihard gewerkt door te bouwen aan Drenthe. Er is ontzettend veel bereikt: bijna heel Drenthe heeft glasvezel, Drenthe is weer beter bereikbaar en veiliger gemaakt. Maar ook de economie is versterkt zodat meer mensen weer werk hebben. We hebben Drenthe op de kaart gezet als vrijetijdsprovincie, met fantastische vakantieparken en bijvoorbeeld prachtige fietsroutes.

Boerenverstand

Ook in de komende vier jaar willen we door- gaan met Drenthe sterker en duurzamer te maken. We willen zuinig zijn op onze mooie provincie waar het goed wonen en werken is. De energietransitie en het klimaatbeleid gaan de komende jaren ook in onze provincie veranderingen brengen. Maar, als het aan de VVD ligt, willen we deze veranderingen realiseren met een flinke dosis boerenverstand. Voor de inwoners van Drenthe moeten deze veranderingen haalbaar en betaalbaar blijven.

Duurzaam

Economie en natuur gaan prima samen in onze provincie waar nog volop ruimte is om te ondernemen. Onze bedrijven moeten zich kunnen blijven ontwikkelen, rekening houdend met de omgeving. De recreatie- en landbouwsector zijn voor de VVD dragers van het landelijk gebied en moeten ruimte krijgen om zich aan te passen aan de snel veranderende omstandigheden. De landbouw weet als geen andere sector wat klimaatverandering en duurzaam produceren betekent.

Henk Brink
Lijsttrekker
VVD Drenthe

Jong en Oud

Longeren hebben de toekomst. We willen dat jongeren kansen en toekomstperspectief hebben in onze provincie. Met een uitgebreid aanbod aan opleidingen, met uitdagende banen. En dat zij tegelijkertijd kunnen genieten van een breed aanbod van voorzieningen op het gebied van cultuur, sport en natuur. We worden allemaal ouder, ook in Drenthe. De VVD wil dat ouderen zo lang mogelijk in hun eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen, met basiszorg in de buurt.

Goede verbindingen

De VVD kiest voor een duurzame economische ontwikkeling, voor innovatie en ook voor goede bereikbaarheid van de steden en het platteland. In onze provincie speelt de auto - naast de fiets, bus en trein - nog steeds een belangrijke rol. We blijven ons inzetten voor goede verbindingen, per auto, per fiets en met het openbaar vervoer, bijvoorbeeld voor een snellere treinverbinding met de randstad. Ook wil de VVD levendige binnensteden in Drenthe. Waar het gezellig winkelen is, met volop horecagelegenheden, en waar veel te beleven valt. Voor de toeristen maar zeker ook voor de Drenten zelf.

Trots

We zijn trots op onze nuchterheid, op onze taal, onze cultuur en op onze afkomst. We zien mooie kansen voor Drenthe. Kansen die we samen met u willen pakken. Eén van die kansen is natuurlijk de Formule 1 want we hebben in Assen een prachtig en uitstekend bereikbaar circuit met 65000 zitplaatsen. Met een nuchtere en heldere visie gaat de VVD vol vertrouwen de verkiezingen in. Ik ben trots op onze lijst met allemaal gedreven en enthousiaste Drenten. Samen met u willen wij de komende vier jaar VOLUIT VOOR DRENTHE

INHOUDSOPGAVE

ECONOMIE

- Uitnodigend Vestigingsklimaat
- Ruimte voor Bedrijven
- Levendige Binnensteden
- Circulaire Economie
- Duurzame & Innovatieve Economie
- Recreatie & Toerisme
- Agrarische Sector

VERKEER

- Mobiliteit
- Groningen Airport Eelde

OMGEVING

- Wonen
- Energie
- Vitaal Platteland
- Natuur & Landschap
- Water
- Milieu

KUNST & CULTUUR

- Podiumkunsten
- Erfgoed
- Musea
- Publieksbereik & Financiering
- Regionale Omroep

WELZIJN

- Veiligheid
- Onderwijs & Arbeidsmarkt
- Zorg
- Bibliotheken
- Sport
- Jongeren
- Ouderen

BESTUUR

- Kerntaken
- Europa
- Financiën

Voluit Voor Drenthe

ECONOMIE

Eén van de belangrijkste taken - zo niet de belangrijkste taak - van de provincie is de versterking van de regionale economie. Een gezonde regionale economie zorgt voor werkgelegenheid en trekt arbeidskrachten aan. Met verbetering van het welzijn en van het voorzieningenniveau als indirect effect.

Daarbij moet de provincie zich goed realiseren, dat de overheid geen banen creëert. Dat doen ondernemers. De provincie kan wel het ondernemersklimaat bevorderen en waar mogelijk samenwerken met ondernemers. Vooral in de belangrijke sectoren waarin Drenthe extra expertise heeft. Zoals:

- Maakindustrie
- Transport & Logistiek
- Biotechnologie & Groene Chemie
- Agrarische Sector
- Recreatie & Toerisme
- Gezondheidszorg

Het gaat beter met de Drentse economie. Daarin zien wij nieuwe kansen voor Drentse ondernemers. Met name in de energietransitie en de circulaire economie. De provincie moet juist deze ontwikkelingen krachtig ondersteunen.

De Top Dutch Campagne heeft Noord-Nederland positief op de kaart gezet. Wij willen doorgaan met het promoten van Drenthe als een geweldige ondernemersprovincie. Waar

- ruimte is om te ondernemen
- de bereikbaarheid uitstekend is
- innoveren voorop staat

De 'Economic Board' waar ondernemers in de lead zijn, moet zorgen voor de verbinding tussen Overheid, Bedrijfsleven en Onderwijs in Drenthe. De provincie zoekt daarbij aansluiting met

- de omringende provincies (Groningen, Friesland, Overijssel);
- de regio Groningen-Assen;
- de regio Zwolle;
- de regio Emmen-Coevorden-Hoogeveen-Hardenberg;
- Duitsland (Niedersachsen).

De VVD wil:

- een actief acquisitiebeleid, voortbordurend op de Top Dutch campagne;
- in afstemming met de NOM;
- zorg voor een goede regionale infrastructuur;
- stimulering van projecten zoals 'slimme fabrieken' (High Tech Systems & Materials en Region of Smart Factories);
- zorg voor een snelle afhandeling van administratieve processen en vergunningen;
- stimulering van werkgelegenheid vooral voor praktisch opgeleiden (vmbo en techniekonderwijs krijgen hoge prioriteit);
- het circuleren van informatie, kennis en ideeën rond kenniscentra stimuleren. Om zo lerende netwerken te creëren. En om ondernemers en kenniscentra samen te brengen, zoals bijvoorbeeld bij de Health-Hub Roden;
- het Midden- en Klein Bedrijf (MKB) in Drenthe onverkort stimuleren en faciliteren. Bijvoorbeeld door de inzet van het rode looper-beleid en het MKB-fonds;
- de oprichting van een 'Economic Board' als goede mogelijkheid om Overheid, Bedrijfsleven en Onderwijs te verbinden;
- de ontwikkeling van de Toeristisch Recreative Zone (TRZ) rondom het Asser TT-circuit;
- de Formule 1 op korte termijn naar Drenthe halen. Het TT-circuit heeft daarvoor alles in huis. Het is uitstekend bereikbaar, heeft ervaring met grote evenementen en er zijn weinig aanpassingen aan de baan nodig.

Uitnodigend Vestigingsklimaat

Door technologische ontwikkelingen en een veranderende bevolkingssamenstelling gedragen consumenten zich anders dan voorheen. Dit heeft gevolgen voor veel sectoren. Van de woningmarkt tot de detailhandel. In het MKB vraagt toenemende concurrentie veel ondernemers om anders te gaan ondernemen. Bijvoorbeeld met webwinkels, zich te specialiseren of te groeien. Dit stelt eisen aan huisvesting, bereikbaarheid en de kwaliteit van digitale verbindingen.

Grote nationale en internationale bedrijven stellen steeds hogere eisen aan nieuwe vestigingslocaties. Zij zijn daarbij minder dan voorheen gebonden aan een land of een regio. Maar zij hechten wel grote waarde aan goed opgeleid personeel en een uitstekende (digitale) infrastructuur. Bij onvoldoende perspectief in Drenthe wijkt een bedrijf sneller uit

naar een andere regio. Met verlies voor onze economie als gevolg. Wij willen dit voorkomen.

Wij staan voor goed geoutilleerde vestigingsmogelijkheden en bereikbaarheid. Mogelijkheden die aansluiten bij de eisen die ondernemers en bedrijven stellen. En die ertoe leiden dat ondernemers zich graag in Drenthe vestigen. Hierdoor wordt bedrijvigheid en innovatie bevorderd.

Ruimte voor Bedrijven

Wij vinden het belangrijk dat er ruimte blijft voor bedrijvigheid in de steden. Dichtbij consumenten en werknemers. De loodgieter en elektricien moeten niet tegen hun zin uit de stad of het dorp worden verbannen. Daarnaast moet er ook ruimte zijn voor nieuwe bedrijvigheid. Bijvoorbeeld door goed bereikbare locaties aan te wijzen voor afhaalpunten van webwinkels.

Bestaande bedrijven die willen uitbreiden moeten daarvoor de gelegenheid krijgen. Niet alleen op bedrijventerreinen, maar juist ook op het platteland. Om de leefbaarheid en werkgelegenheid op peil te houden. Op bedrijfsterreinen moet voldoende ruimte zijn voor verschillende bedrijven. Ook in hogere milieucategorieën.

Daar waar ondernemers zelf verantwoordelijkheid nemen om bestaande bedrijfslocaties te transformeren of bedrijfsterreinen te herstructureren, willen we dat de provincie Drenthe meedenkt om deze ontwikkelingen mogelijk te maken. Samen met de gemeenten.

**Voluit
Voor
Drenthe**

De VVD wil:

- leegstaande kantoren of bedrijven nieuwe functies kunnen geven. Zoals bijvoorbeeld het voormalig UWV-kantoor in Emmen, dat in de afgelopen jaren is verbouwd tot een appartementencomplex;
- dat Drenthe ruimte schept voor nieuwe bedrijvigheid. Bedrijven en consumenten bepalen zelf welke keuzes zij maken;
- dat bedrijven niet alleen op bedrijventerreinen de mogelijkheid krijgen om uit te breiden. Ook op het platteland. Uiteraard rekening houdend met belangen vanuit de omgeving;
- geen weidewinkels;
- vestiging van omgeving-belastende bedrijven alleen op daartoe bestemde bedrijventerreinen. Op deze terreinen moet voldoende ruimte zijn voor bedrijven in een hoge milieucategorie;
- dat rust, ruimte, natuur en landschap niet afschrikwekkend zijn. Maar juist uitnodigend om te wonen, te werken en te investeren in economische activiteiten;
- ruimte in de steden voor nieuwe en bestaande bedrijven;
- voorrang geven aan revitalisering en herstructurering van bestaande terreinen. Boven de inrichting van nieuwe terreinen;
- dat leegstaande kantoren of bedrijven nieuwe functies kunnen krijgen, zoals wonen. Waarbij wel geldt, dat de mogelijkheden van aangrenzende bedrijven hierdoor niet worden beperkt;
- dat de provincie en de gemeenten actief meedenken en niet belemmeren om functieveranderingen mogelijk te maken. Provincie en gemeenten handelen vanuit een 'Ja, mits-houding'.

Levendige Binnensteden

Levendige binnensteden zijn belangrijk voor Drenthe. De markten zijn gezellig en elke gemeente heeft zijn eigen evenementen: zoals het TT-festival in Assen, C'est La Vie in Emmen, de Cascaderun in Hoogeveen en Donderdag Meppeldag. Dat is ook de aantrekkingskracht van Drenthe. Het is hier niet alleen mooi om te wonen, maar ook mooi om te bezoeken. Het helpt niet als er veel leegstand is. Dat probleem willen wij aanpakken.

Daarom heeft de provincie, met steun van de VVD, de RetailDeal gesloten. Daarin wordt leegstand teruggedrongen. Door te zorgen dat binnensteden niet te groot zijn. Bijvoorbeeld doordat panden met een winkelbestemming een andere bestemming krijgen, zoals een kantoor of een woning. We vinden het belangrijk dat de RetailDeal verder tot uitvoering komt. De provincie dient dit te ondersteunen. Dat is goed voor zowel Drenten als toeristen.

We zetten in op sterke steden. Die zijn o.a. van belang om voorzieningen te verzorgen voor de omgeving. Sterke steden zijn goed voor de werkgelegenheid en voor de aantrekkingskracht van Drenthe. Zo kunnen bijvoorbeeld dag-recreatieve mogelijkheden in de steden verbonden worden met meerdaags toerisme in de regio. In aantrekkelijke arrangementen.

Circulaire Economie

Circulaire economie gaat over het fundamenteel anders organiseren van de economie. Producten moeten hun waarde behouden of zelfs meer waarde krijgen. Als een product niet meer bruikbaar is, kunnen we het repareren, hergebruiken of de grondstoffen terugwinnen. Een voorbeeld van circulaire economie in de praktijk is het bedrijf Koers in Hoogersmilde, dat afval verwerkt voor de aanleg van o.a. fietspaden. Wat we normaal zouden weggooiën, gebruiken we nogmaals en levert ook nog eens nieuwe waarde op.

Een ander voorbeeld is bermgras. Normaal wordt dat gecomposteerd of geven we het als voeding aan dieren. Drentea is een bedrijf in Emmen dat van bermgras bureaubladen maakt. Zo zorgen ze ervoor dat de reststoffen meer waarde krijgen.

Wij zien grote kansen in de circulaire economie. Voor ondernemers is het van groot belang om mee te groeien in deze ontwikkelingen. Want de voorlopers van vandaag zijn de winnaars van morgen! Voor ons is de circulaire economie een kwestie van 'We gaan het gewoon doen' en niet het eerst produceren van een stapel rapporten.

Duurzame & Innovatieve Economie

In een circulaire economie staan Duurzaamheid & Innovatie hoog in het vaandel. De VVD is ervan overtuigd dat Duurzaamheid & Innovatie de economie kunnen versterken. Bijvoorbeeld door in te zetten op de waterstofeconomie: een economie met waterstof als belangrijkste energiebron. Dit biedt enorme economische kansen voor de Regio Emmen (Emmtec terrein) en bijvoorbeeld voor bedrijven als Resato in Assen.

Ook het ontwikkelen van toepassingen voor het Internet of Things (IoT) is een goed voorbeeld van Innovatie & Duurzaamheid. Die tegelijk zorgen voor een economische impuls. Wereldwijde maatschappelijke uitdagingen, zoals verduurzaming, gezondheid en voedselveiligheid vragen om innovatie. In de bouw, de maakindustrie, de zorg of in het transport: overall liggen kansen voor slimmere oplossingen. Kansen voor milieubewust ondernemen én het verhogen van de economische winst. We willen innovaties in Drenthe stimuleren door belemmerende regelgeving te verminderen en in te zetten op eenvoudigere procedures. Ook zetten we in op een excellente digitale infrastructuur in heel Drenthe. Om daarmee innovatie, milieubewust ondernemen en start ups te faciliteren en te stimuleren.

Recreatie & Toerisme

Recreatie en Toerisme zijn van doorslaggevend belang voor Drenthe. Op dit moment is één op de negen banen te danken aan de recreatiesector. In plattelandsgebieden ligt dat cijfer nog hoger. In die gemeenten leveren Recreatie & Toerisme een enorme bijdrage aan de leefbaarheid en vitaliteit van het platteland. De afgelopen jaren heeft de provincie terecht prioriteit gegeven aan deze sector en zijn tal van investeringen gedaan. Zoals het program-

ma Vitale Vakantieparken. Wij vinden dat dit beleid verder doorgezet moet worden. De nabijheid van gebieden van Natuurnetwerk Nederland, alsmede de nationale landschapsparken, bieden uitstekende kansen voor de vestiging van dag- en verblijfsrecreatie. Ondernemers kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de verbetering van de aantrekkelijkheid van onze provincie. Want hoe meer mensen van ons mooie Drenthe kunnen genieten, hoe beter.

Voor wat betreft de VVD:

- natuurgebieden moeten toegankelijk zijn én blijven voor recreanten;
- attracties als Plopsaland, Drouwenerzand en Wildlands Adventure Zoo Emmen zijn pijlers van de recreatie in Drenthe;
- het huidige beleid van Marketing Drenthe moet worden voortgezet;
- een verdere uitbreiding van de gezamenlijke en permanente promotiecampagne voor Drenthe. In samenwerking met gemeenten, recreatiebedrijven, het overige bedrijfsleven en culturele instellingen;
- nadrukkelijk inzetten op fietsen, wandelen en paardrijden als voorbeelden van activiteiten die in belangrijke mate bijdragen aan de vrijetijdsector.

**Voluit
Voor
Drenthe**

Agrarische Sector

De agrarische sector is van groot economisch en landschappelijk belang voor Drenthe. Wij willen dat de agrarische sector een speerpunt wordt van ons economisch beleid. De sector heeft grote stappen gezet als het gaat om klimaat- en duurzaamheidsbeleid, door minder mineralen en gewasbescherming te gebruiken. We willen de sector hier verder in stimuleren. Maar het mag niet ten koste gaan van de concurrentiepositie.

De VVD wil:

- zwaar inzetten op kringloop-landbouw. Dit biedt veel kansen, omdat hier een prachtig gemengd grondgebruik bestaat: akkerbouw, veeteelt zowel melkvee als kippen en varkens;
- ook extensieve bollenteelt;
- gebruik van reststromen staat voorop. Inclusief het meer kunnen gebruiken van eigen dierlijke mest, om zo kunstmest te vervangen;
- agrarische ondernemersbelangen moeten zwaar meewegen bij een keuze tussen bescherming van natuur of mogelijkheden voor economische ontwikkeling;
- inzet voor behoud en - waar mogelijk - versterking van de kracht van de agrarische economie;
- geen extra provinciale regels bovenop Haagse en Brusselse wetgeving;
- agrarische bedrijven met toekomstperspectief moeten de ruimte krijgen. Letterlijk, maar zeker ook figuurlijk. Bijvoorbeeld bedrijven die in de breedte willen groeien met activiteiten in de zorg, de recreatie of het landschapsbeheer. Waarbij wel geldt dat de agrarische mogelijkheden van aangrenzende bedrijven hierdoor niet mogen worden beperkt;
- eisen aan landbouwstallen dienen te worden beperkt tot landschappelijke inpassing en milieueffecten. De kwaliteit van de uitbreiding is belangrijker dan strak vasthouden aan de bouwkaavelgrootte;
- de provincie moet zich niet bemoeien met de keuze voor het type stal;
- een goede landbouwstructuur is belangrijk. Het instrument kavelruil bewijst hierbij goede diensten;
- meer aandacht voor kennisintensieve teelten. Bijvoorbeeld precisielandbouw. Dat biedt kansen voor economische groei en export van kennis;
- inzet op verdere ontwikkeling van de Bio Based Economy. Een potentiële groeisector voor Drenthe;
- ondersteunen het ontwikkelen van collectieven voor het uitvoeren van agrarisch natuurbeheer;
- ondernemerschap en creativiteit moeten meer ruimte krijgen in de land- en tuinbouw. Al was het alleen maar om marktontwikkelingen en Europese regelgeving het hoofd te kunnen bieden.

**Voluit
Voor
Drenthe**

VERKEER

Mobiliteit

Mobiliteit is een essentiële basisbehoefte. Voor de VVD is en blijft bereikbaarheid een belangrijk speerpunt, zowel op het platteland als in onze dorpen en steden.

We zien een toename van het aantal vervoersbewegingen en de verwachtingen zijn dat deze trend zich in de komende jaren verder doorzet. Vervoer gaat niet alleen over de weg. Maar ook via het water, het spoor, de lucht en - niet te vergeten - de digitale snelweg. Men-

sen willen zich zo vrij mogelijk kunnen verplaatsen om naar hun werk of school te gaan. Maar ook om te recreëren, om andere mensen te ontmoeten of om kennis te verwerven. Een goede bereikbaarheid is een randvoorwaarde voor een goed vestigingsklimaat. We geven topprioriteit aan een snelle verbinding met de Randstad via het spoor maar ook op de rijksweg A28 zijn verbeteringen noodzakelijk. Daarnaast willen we het fietsen stimuleren door verdere verbeteringen aan fietspaden om ze geschikt te maken voor e-bikes.

**Voluit
Voor
Drenthe**

Voor wat betreft de VVD:

- verkeer- en vervoerbeleid houdt niet op bij de provinciegrens. Als Europese regio heeft Drenthe goede verbindingen nodig met economische centra in Nederland en Europa. Dat geldt voor wegeninfrastructuur, spoorwegen, luchtverbindingen en ICT-infrastructuur;
- er moet in Drenthe een proefregio worden ingericht op het gebied van zelfrijdende auto's. Dit kan in de toekomst belangrijk zijn voor de bereikbaarheid in een dunbevolkte provincie als Drenthe;
- in een dunbevolkte provincie als Drenthe blijft de auto het primaire vervoermiddel. Een goed onderhouden wegennet is daarbij essentieel. Zo houden we Drenthe veilig en bereikbaar;
- verkeersveiligheid is topprioriteit. Dit door het aanleggen van rotondes, fietstunnels en het ongelijkvloers maken van o.a. de N34 (Hunebed Highway);
- de afgelopen jaren is de eerste stap gezet voor het verdubbelen van de N34. We willen dit beleid verder doorzetten en het kruispunt bij Gieten moet ongelijkvloers gemaakt worden;
- de belangrijkste verkeersader A28 is nu bij het ministerie onder de aandacht. Wij willen dat deze op het traject Hoogeveen - Meppel 6-baans wordt, zeker tijdens de spits. Dit kan door gebruik te maken van de vluchtstrook;
- hetzelfde geldt voor de A28 op het traject De Punt - Groningen;
- meer aandacht voor de doorstroming op Knooppunt Lankhorst en de verbreding van de A28 richting Amersfoort;
- verdubbeling en opwaardering van de N381 (Emmen – Drachten);
- meer Drentse wegen vrijgeven voor langere en zwaardere vrachtwagencombinaties (LZV). Dit vermindert het aantal ritten, het is goed voor de luchtkwaliteit, het leidt tot minder files en minder geluidshinder. Zonder dat de verkeersveiligheid in het geding komt;
- openbaar vervoer op maat. We willen nieuwe vormen van openbaar vervoer in dunbevolkte gebieden. Bijvoorbeeld door samenwerking tussen openbaar vervoer en doelgroepenvervoer;
- snelle spoorverbinding vanaf de Randstad naar Noord-Nederland behoudt hoge prioriteit. Ondanks het niet doorgaan van de Zuiderzeelijn. We willen onderzoek naar mogelijkheden hoe de reistijd tussen Drenthe en de Randstad substantieel kan worden verkort;
- ook door het inzetten van snellere treinen, het opheffen of aanpassen van overwegen en mogelijke andere aanpassingen aan het huidige netwerk/materieel;
- verbetering en stimulering van het goederenvervoer per spoor naar Coevorden en Emmen en vanuit Coevorden naar Duitsland en Noord- Oost-Europa;
- in 2022 moet er personenvervoer zijn over het spoor tussen Emmen, Coevorden en Rheine. Zodat er aansluiting is op het internationale spoornet;
- verbetering van het personenvervoer per spoor op de trajecten Emmen-Zwolle en Emmen-Twente;
- voortzetting van de extra aandacht voor fietsgebruik en fietspaden van de afgelopen jaren. Drenthe is en moet fietsprovincie blijven;
- extra prioriteit voor bredere fietspaden, geschikt voor e-bikes;
- veilige woon/werk- en schoolroutes, zoals de fietssnelweg tussen Assen en Groningen en die tussen Meppel en Zwolle;
- extra inzet voor de beroepsmatige en recreatieve scheepvaart;
- betere vaarverbinding IJsselmeer - Meppel, door de vaarweg dieper te maken. Waardoor grotere schepen gebruik kunnen maken van deze vaarroute.

Groningen Airport Eelde

Groningen Airport Eelde (GAE) is belangrijk voor Noord-Nederland en draagt bij aan een goed vestigingsklimaat voor bedrijven. De luchthaven is van groot belang voor zowel vakantie-reizen als voor zakelijke reizen naar binnen- en buitenland. Daarnaast is Groningen Airport Eelde een kwaliteitslocatie voor de vestiging van hoogwaardige bedrijvigheid. Wij staan positief ten opzichte van mogelijkheden voor GAE om een voorbeeld te worden van een duurzame luchthaven, zowel in de wijze van aanvliegen (glijvluchten) als in het eigen energieverbruik.

We vinden dat het vliegveld tijd verdient om

zich te ontwikkelen. We vinden ook dat GAE een goede positie moet krijgen in de langetermijnvisie voor luchtvaart (Rijksluchtvaartnota 2020 – 2050).

Voor wat betreft de VVD:

- maakt de luchthaven onderdeel uit van de basisinfrastructuur en is de luchthaven essentieel voor de economische ontwikkeling van de regio;
- is Groningen Airport Eelde niet weg te denken uit Drenthe. Voor zowel de bedrijvigheid als de recreatie en het toerisme;
- willen we ons blijven inzetten voor een goede infrastructuur en een goede bereikbaarheid van de luchthaven met het openbaar vervoer;
- zien we kansen voor de verdere ontwikkeling en innovaties op het gebied van drones, de onbemande luchtvaart. Wij ondersteunen deze ontwikkeling;
- willen we doorgaan met verdere gebiedsontwikkeling rond GAE: logistieke hub, ontwikkeling Rijksluchtvaartschool en Energielandgoed.

Voluit Voor Drenthe

OMGEVING

Wonen

Wij willen dat jong en oud de gelegenheid krijgt om te bouwen en te wonen zoals men dat zelf wil. We geloven daarbij niet in een strak door de overheid gestuurde planning. Er moet door de overheid ruimte worden geboden om nieuwe woningen te bouwen. En om bestaande gebouwen te renoveren of te herbestemmen.

We vinden het belangrijk om heel goed naar de markt te luisteren. Er moet gebouwd worden waar vraag naar is. Maar dan wel op zo'n manier dat de woningen geschikt zijn voor meerdere doelgroepen. Zodat er ook in de toekomst nog vraag naar zal zijn. Ook willen wij dat er ruimte is voor andere woonvormen. Zoals kinderen die voor hun ouder wordende ouders willen zorgen en daar hun huis of kavel geschikt voor willen maken. De provincie moet dat faciliteren. Ook zijn we voorstander van het herbestemmen van leegstaande panden, om deze dan bijvoorbeeld te gebruiken voor ouderenzorg.

Voor woningen op vakantieparken waar geen of onvoldoende perspectief meer is als recrea-

tiewoningen, is functieverandering naar wonen een mogelijkheid. Per (deel van) het park dient gekeken te worden welke bestemming passend is. We vinden dat bij deze uitwerking de eigenaren zelf samen met de gemeente aan zet zijn. De provincie faciliteert hen hierbij.

Voor wat betreft de VVD:

- woningen bouwen waar vraag naar is;
- die in de toekomst ook geschikt maken voor andere doelgroepen;
- herbestemmen van panden en nieuwe woonvormen vinden wij een goede ontwikkeling;
- de provincie moet het herbestemmen van vakantieverblijven overlaten aan de gemeente.

Voluit Voor Drenthe

Energie

De voorraad fossiele brandstoffen raakt op. Ook willen we minder afhankelijk zijn van sommige energie-exporterende landen. Voor ons zijn dit zwaarwegende redenen om vol in te zetten op energietransitie. Bovendien willen we stoppen met de winning van Gronings aardgas.

Energiebesparing is de beste vorm van duurzame energie. De provincie stimuleert waar het kan, zoals bijvoorbeeld het hergebruik van warmte (Attero Wijster, Emmtec-terrein).

Zonne-energie

We vinden dat allereerst zoveel mogelijk daken gebruikt moeten worden voor het plaatsen van zonnepanelen. Dit kan de provincie meer stimuleren. Voor opstellingen op de grond vinden we dat er allereerst gezocht moet worden naar industrieterreinen, stortplaatsen, enzovoorts. Daarna kijken we naar combinaties met andere functies zoals boven waterbergingen. Een goede landschappelijke inpassing is hierbij ook van belang.

We staan kritisch ten opzichte van het opofferen van vruchtbare landbouwgrond om hier zonne-akkers te plaatsen. Wanneer dit grote vormen zou aannemen in onze provincie, zou

ons landschap een grootschalige industriële aanblik krijgen. Wij vinden dat niet passend voor Drenthe. Daarnaast geldt ook, dat dit gevolgen zou kunnen hebben voor het voortbestaan van verwerkende fabrieken zoals Avebe (aardappels) en Suikerunie (suikerbieten). Wij willen deze industrieën graag behouden voor onze regio.

Windenergie

Over de aanleg van 285,5 Megawatt aan windenergie op land zijn de afgelopen jaren afspraken gemaakt met het Rijk. Wij houden ons aan deze afspraken. Maar we willen hier bovenop geen extra grootschalige windparken in onze provincie. Wel zien we mogelijkheden voor lokale initiatieven, die met steun van de gemeenteraad en van omwonenden enkele windmolens op land gaan bijbouwen. De toe-

komst voor grote windparken zien we daaren-
tegen op zee.

Energie & Innovatie

We willen in Drenthe een proeftuin creëren voor nieuwe energiesystemen. Voor nieuwe concepten en technologieën op het gebied van energie-opwekking en energie-distributie. Waar we de nieuwste inzichten in de praktijk en in onderlinge samenwerking kunnen uitproberen. Inclusief gedragsonderzoek en welke wetten en regels aangepast moeten worden.

Voor wat betreft de VVD:

- we geven de voorkeur aan maximale benutting van de vele beschikbare daken voor zonnepanelen;
- wij zijn tegen verdere uitbreiding van grootschalige windparken;
- de Drentse Energie Organisatie (DEO) speelt een belangrijke rol bij de energietransitie, evenals de green deals;
- lokale energiecoöperaties kunnen een sleutelrol vervullen in de energietransitie;
- wij zijn voor gelijke behandeling van mijnbouwschade in Drenthe. Volgens het Groningen-protocol;
- de opslag van radioactief afval in de Drentse bodem is onacceptabel. Dit geldt ook voor de winning van schaliegas.

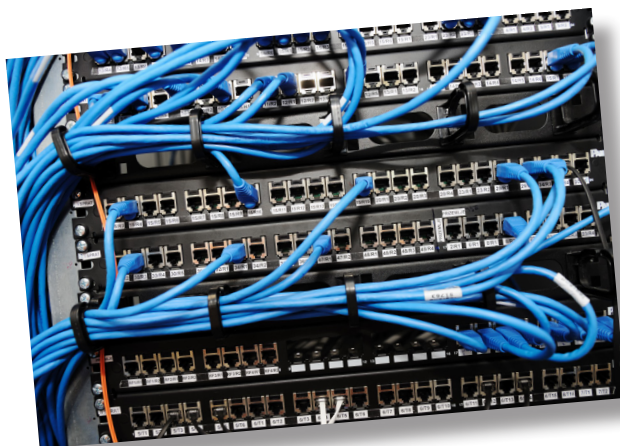
Vitaal Platteland

Wij zijn van mening dat ons mooie Drentse platteland vitaal en interessant moet blijven. Door voldoende werkgelegenheid en kansen in de regio. En door een goede bereikbaarheid van voorzieningen. Daarnaast kunnen eigen initiatieven van bewoners het dorp leefbaar houden. Wat dat is, is voor ieder individu en voor ieder dorp anders. De provinciale overheid moet daarbij faciliteren. Ondersteun

lokale initiatieven, bijvoorbeeld tegen verpaupering van leegstaande gebouwen. Een mooi voorbeeld hiervan is het project 'Grolloo zorgt' in Grolloo. Hier is een projectgroep samen met de vereniging van dorpsbelangen en de eigenaar van een leegstaande boerderij bezig om appartementen voor ouderen te realiseren in het dorp.

Krimp en vergrijzing zijn in sommige platte-landsgebieden aan de orde. Het is onmogelijk om daar in alle dorpen de huidige voorzieningen in stand te houden. Maar dat is ook niet nodig. De VVD zet in op kansen, werk, een prettige woonomgeving en een goede bereikbaarheid van voorzieningen op het Drentse platteland.

In kleinere gemeenschappen is het vaak prettig om een plek te hebben waar je elkaar ontmoet. Dit kan zijn een kerk, een dorpshuis, een school of een café. De provincie moet niet beperken en belemmeren. Maar juist meedenken, omarmen, activeren, politieke moed tonen en experimenten ondersteunen. Waarbij wel geldt, dat uiteindelijk een initiatief op eigen benen moet kunnen staan.

Wij vinden het goed om te zien dat steeds meer inwoners van Drenthe beschikken over snel internet. De verschillende breedband initiatieven kunnen rekenen op brede steun van vrijwilligers vanuit de lokale bevolking.

Voor inwoners is snel internet onontbeerlijk. Denk daarbij o.a. aan ouderen die 'zorg op afstand' met bijvoorbeeld beeldcommunicatie willen realiseren. Hierdoor wordt meer contact onderhouden met familie en vrienden en kunnen ouderen langer thuis blijven wonen. Of jongeren, die steeds meer vanuit huis werken of studeren. Ook voor recreatiebedrijven en agrarische bedrijven is snel internet van groot belang. Wij willen dat breedband initiatieven goed worden ondersteund.

Voor wat betreft de VVD:

- voor een vitaal platteland is werkgelegenheid en een goede leef- en woonomgeving in de regio onontbeerlijk;
- wij willen dat de provincie actief dorpsinitiatieven ondersteunt. Het moet hierbij gaan om initiatieven waarbij een bovenlokale aanpak op grotere schaal van meerwaarde is;
- de provincie werkt nauw samen met de gemeenten. De regie voor de ontwikkeling van de dorpen ligt bij de betreffende gemeente;
- de stimulering kan bestaan uit het versoepelen van regels en toestaan van experimenten.

- Maar ook door met eenmalige financiële ondersteuning zaken mogelijk te maken;
- hierdoor kunnen beeldbepalende panden een nieuwe functie krijgen. Met een haalbare exploitatie voor de ondernemer;
- wij vinden dat iedere inwoner van Drenthe moet kunnen beschikken over snel internet;
- wij willen dat iedere inwoner van Drenthe goed (mobiel) bereikbaar is;
- we willen alternatieve vormen van vervoer op het platteland ondersteunen. Denk aan het combineren van verschillende publieke diensten en/of aan particuliere- en dorpsinitiatieven.

Natuur & Landschap

Landbouw, natuur, recreatie en toerisme zijn hoofdgebruikers van het Drentse landschap. Werkbare oplossingen vereisen creatief en multifunctioneel ruimtegebruik. Met respect voor elkaars doelstellingen. Wij vinden dat er een goede balans moet zijn tussen beschermen, beleven en benutten van de natuur.

Vanaf 1990 wordt gewerkt aan de realisatie van het Natuur Netwerk Nederland. Dat moet uitgroeien tot een strook van aaneengesloten natuurgebieden, waardoor dieren en planten zich goed kunnen verspreiden. Vanaf 2014 zijn

de provincies verantwoordelijk voor de realisatie hiervan. Het NNN moet uiterlijk in 2027 voltooid zijn. Wij steunen deze ontwikkeling.

Voor wat betreft de VVD:

- we zijn trots op de Drentse natuur. De grotere natuurgebieden moeten gekoesterd worden;
- wij vinden dat in Drenthe te veel Natura 2000-gebieden (onderdeel van het NNN) zijn aangewezen. Het is van belang dat economie en ecologie in evenwicht gebracht worden. Door de vele, kleine gebieden dreigt versnippering;
- ten aanzien van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) vinden we dat agrarische bedrijven zich moeten kunnen blijven ontwikkelen;
- wij willen pragmatisch omgaan met de uitvoering van ons natuurbeleid. En geen extra natuurdoelen stellen bovenop Haagse en Brusselse regels;
- we zijn voorstander van meer particulier natuurbeheer;
- afspraken over beheer en onderhoud van landschap en water moeten voor langere perioden worden afgesloten. Zodat agrariërs daarop hun bedrijfsvoering kunnen afstemmen;
- wij willen natuur waar mensen van kunnen genieten. Natuurgebieden moeten opengesteld worden voor verschillende gebruikers en bezoekers. Dit is ook van groot belang voor Recreatie & Toerisme;
- we willen maximale ondersteuning bieden bij de bestrijding van dieren die grote overlast veroorzaken. Bijvoorbeeld steenmarters, ganzen en vossen;
- wij zijn voor het behoud van weidevogels in ons landschap en kiezen daarbij voor een integrale aanpak;
- we volgen de ontwikkelingen met betrekking tot de wolf in Drenthe op de voet. De afgelopen jaren zijn al enkele in het wild levende wolven gezien. De komende jaren zullen we zeker te maken krijgen met

meerdere zwervende wolven in onze provincie. Die zich wellicht ook hier proberen te vestigen. De wolf is een beschermde diersoort, en hierin zullen wij de Europese regelgeving blijven volgen;

- een actieve campagne over het wel en wee van de wolf is een middel om onze inwoners te informeren. Wij willen dat de provincie preventieve maatregelen ondersteunt en zorgt voor een goede schade-afhandeling;
- we zijn geen voorstander van het toelaten van groot wild en tegenstander van het toelaten van wilde zwijnen in de provincie Drenthe. Alleen onder goede randvoorwaarden zoals een adequate schaderegeling, beheersplan en een goed plan voor de verkeerveiligheid is een proef met groot wild, uitgezonderd het wilde zwijn, bespreekbaar;
- de provincie verschaft ontheffingen/vrijstellingen voor wildbeheer. Ter voorkoming en bestrijding van schade aan gewassen, vee, bossen, flora, fauna en de volksgezondheid. Alsmede voor de instandhouding van de openbare veiligheid en de veiligheid van (vlieg)verkeer. Wij vinden dit een belangrijke taak van de provincie. En we willen medewerking verlenen aan het afgeven van provinciale ontheffingen of vrijstellingen;
- wij vinden dat de FBE (Fauna Beheer Eenheid) een belangrijke taak moet hebben bij het beheer van de fauna.

Water

Water is voor de VVD één van de pijlers van een goede ruimtelijke ordening. Water heeft daarnaast een directe relatie met veiligheid, natuurbeheer, landbouw en drinkwaterbereiding. In Drenthe beheren de vier waterschappen het oppervlakte- en grondwater. Zij zijn verantwoordelijk voor voldoende en schoon oppervlaktewater. Zij voorkomen wateroverlast en zuiveren ons afvalwater in de rioolwaterzuiveringsinstallaties.

De Europese regelgeving dwingt ons niet alleen steeds kritischer te kijken naar de waterkwaliteit. Maar ook naar de waterkwantiteit. In 2027 moet de totale waterklus geklaard zijn. Geen overstromingen meer, geen verdroging op aangewezen plaatsen en voldoende gezond en schoon grond- en oppervlaktewater, een en ander volgens de Kaderrichtlijn Water en getoetst aan het criterium 'Haalbaar & Betaalbaar'.

Voor wat betreft de VVD:

- wij bepleiten een multifunctionele aanpak bij beheer en onderhoud van het landschap;
- we zijn voorstander van waterbeheer waarin rekening gehouden wordt met de belangen van landbouw, veiligheid en natuur;
- gebieden die in de afgelopen periode zijn ingericht als grootschalig landbouwgebied mogen niet weer omgevormd worden tot gebieden met een andere functiebestemming. Bijvoorbeeld als verbindingzone of als waterbergingsgebied;
- we pleiten voor onderzoek naar waterbergingsgebieden om te bepalen hoe deze kunnen worden ingezet tijdens droge perioden.

Milieu

We vinden het belangrijk om goed om te gaan met het milieu. Dat is ook van belang voor onze kinderen en kleinkinderen. Wij vinden dat vervuiling bij de bron moet worden aangepakt. Veel afval is eigenlijk geen afval meer, maar een grondstof voor nieuwe producten. Dankzij recycling zijn er minder grondstoffen nodig, wat goed is voor het milieu. Wij willen daarom zo veel mogelijk aan recycling doen en belemmeringen wegnemen. Maar milieubeleid kan alleen succesvol zijn als iedereen zijn of haar verantwoordelijkheid neemt. Bewustwording is essentieel. Voor ons bekleedt de provincie daarin een belangrijke voorbeeldrol. Milieuvraagstukken en milieuoplossingen - zowel in uitvoering als in beleid - maken vanzelfsprekend een onderdeel uit van alle beleidsterreinen.

Voor wat betreft de VVD:

- wij vinden dat de provincie Drenthe regelingen dient op te stellen in constructief overleg met het bedrijfsleven, gemeenten, de waterschappen en het Rijk. Ieder met behoud van de eigen verantwoordelijkheden;
- vergunningverlening en handhaving dient zo effectief en efficiënt mogelijk plaats te vinden;
- we willen vergunningen die niet verder beperken dan de landelijke wet- en regelgeving.

Voluit Voor Drenthe

KUNST & CULTUUR

Podiumkunsten

Culturele voorzieningen zijn belangrijk voor inwoners van Drenthe. Cultuur geeft het leven kleur en opent de ogen voor andere gezichtspunten. Het vormt ook een belangrijke vestigingsfactor voor toekomstige Drenten. Wij vinden een breed aanbod van cultuur daarom van groot belang.

Mede door zijn prachtige omgeving onderscheidt Drenthe zich met Locatietheater (PeerGrouP, Shakespeare Theater Diever en talloze, ook particuliere, initiatieven) en Festivals (b.v. Bluesfestival, Retropop, Grachtenfestival, TT-festival en FestiValderAa). Maar ook met evenementen zoals de Etsstoeldag in Anloo. Het biedt een laagdrempelige cultuurbeleving en is een aanwinst voor het toerisme. Ook een aanwinst zijn grootschalige producties als het Pauperparadijs, waarvoor mensen uit het hele land naar Drenthe kwamen. Wij willen stimuleren dat jaarlijks zo'n theaterspektakel in Drenthe plaatsvindt.

Op het gebied van Jeugdtheater kan Drenthe zich onderscheiden met bijvoorbeeld Garage TDI. De afgelopen periode is ingezet op stimu-

lering van de popcultuur in Drenthe, gericht op 12+ jongeren en talentontwikkeling. Eind 2021 loopt dit programma af. We willen dit dan evalueren en bij een positief resultaat graag continueren. Want het ontwikkelen van cultureel talent verdient ondersteuning. Drenthe kent meerdere provinciaal georiënteerde orkesten zoals het Veenkoloniaal Symfonie orkest. De provincie steunt projecten van deze orkesten, en wat ons betreft moeten we dat ook blijven doen.

Voor wat betreft de VVD:

- we dragen producties op locatie zoals het Pauperparadijs, Welstaat, Jumping Jack en De zaak Vermaning een warm hart toe. Wij vinden dat locatietheater, jeugdtheater en de popcultuur een prominente plaats verdienen in de provinciale cultuurnota;
- we bepleiten een goede culturele infrastructuur voor Drenthe. Een samenhangend aanbod van culturele voorzieningen;
- talentontwikkeling van jongeren verdient ondersteuning;
- we willen graag een jaarlijks groot theaterspektakel met landelijke uitstraling dat past bij (het verhaal van) Drenthe.

Erfgoed

De VVD koestert de groeiende belangstelling voor cultuur en historie binnen de provincie. Het is van belang onze monumenten goed te onderhouden, zodat ook de toekomstige inwoners en bezoekers van Drenthe er van kunnen genieten. En ook de geschiedenis opnieuw beleefd kan worden. Daarnaast willen we het verhaal dat bij de monumenten hoort meer uitdragen. En zo extra toeristen naar onze provincie halen. Een goed voorbeeld daarvan zijn de ontwikkelingen in Frederiksoord, Wilhelminaord en Veenhuizen: de Koloniën van Weldadigheid. Een unieke geschiedenis in een uniek gebied, dat onze steun meer dan

verdient. We hopen en verwachten dat deze Koloniën in 2019 in aanmerking komen voor de Wereld Erfgoed-status van Unesco.

Drenthe is de provincie van de hunebedden. Daar zijn wij als VVD trots op. Wij willen dat deze monumenten goed toegankelijk zijn voor iedereen. En van ons mag je er ook best op klimmen.

Onze provincie is uniek door zijn bodemgesteldheid en archeologie. Het Geopark de Hondsrug maakt dat zichtbaar. De Hunebed Highway is in 2018 gestart als een ludieke actie, maar zou wat ons betreft nu verder uitgebouwd moeten worden. De overheid kan zorgen voor borden bij de Highway, zodat de toeristen de hunebedden en andere bezienswaardigheden goed weten te vinden. En de ondernemers kunnen meer attracties en arrangementen ontwikkelen, zodat er voor de toerist meer te beleven valt.

Voor wat betreft de VVD:

- ons cultureel erfgoed, inclusief het Nederlands als streektaal, verdient provinciale steun;
- wij ondersteunen de organisaties en ondernemers die het verhaal van de Koloniën van Weldadigheid breder inkleuren en breder uitdragen en het recreatief-toeristisch product verder uitbouwen. De VVD ziet de toevoeging van de Koloniën van Weldadigheid aan de UNESCO Wereld Erfgoedlijst als grote kans voor het gebied;
- wij steunen het Geopark de Hondsrug en stimuleren ontwikkelingen rond de Hunebed Highway.

Voor wat betreft de VVD:

- de musea van provinciaal, landelijk en ook van internationaal belang verdienen provinciale steun: het Drents Museum, Hunebedcentrum, Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Gevangenis-museum en De Buitenplaats;
- wij staan in beginsel positief tegenover financiële steun voor bijzondere tentoonstellingen. Vooral als daarvan een flinke economische spin-off valt te verwachten.

Musea

Het Drents Museum ontwikkelt zich volop. Regelmatig worden spraakmakende exposities naar Drenthe gehaald. Het Museum behoort inmiddels tot één van de topmusea van Nederland en trekt bijna 200.000 bezoekers per jaar. Wij vinden het een geweldige prestatie van dit museum en ondersteunen de ontwikkelingen van harte.

Musea als het Hunebedcentrum, Herinneringscentrum Kamp Westerbork en het Gevangenis-museum maken een actieve beleving van de geschiedenis aantrekkelijk. Voor onze eigen inwoners en bezoekers van buiten. Mede met hulp van de provincie maar ook met eigen en andere middelen dienen ze regelmatig hun presentatie aan te passen om interessant en uitdagend te blijven voor het publiek. De Buitenplaats - museum, tuin en erfgoedlocatie - ontwikkelt zich steeds meer tot een beeldbepalend complex. Deze musea acht de VVD van belang voor de provincie en zij hebben onze steun.

Publieksbereik & Financiering

Net als in het nationale beleid willen we dat gesubsidieerde culturele instellingen of evenementen een groter publieksbereik realiseren. En dat de cultuursector waar mogelijk meer op eigen benen komt te staan. Dit betekent dat de instellingen zelf ook alles op alles moeten zetten om inkomsten te verwerven. Zodat ze minder afhankelijk worden van overheidssubsidies.

Dat bevordert cultureel ondernemerschap. alles moeten zetten om inkomsten te verwerven. Zodat ze minder afhankelijk worden van overheidssubsidies. Dat bevordert cultureel ondernemerschap. We willen dat gesubsidieerde culturele instellingen een substantieel deel van hun inkomsten zelf verdienen.

Voor wat betreft de VVD:

- dat gesubsidieerde culturele instellingen een substantieel deel van hun inkomsten zelf verdienen.

Regionale Omroep

We hechten grote waarde aan een onafhankelijke Regionale Omroep. Die voor een breed publiek een specifiek regionale programmering biedt van hoge kwaliteit. Ook kan de omroep door haar programmering (online en via radio en televisie) een bijdrage leveren aan de versterking van de economie, recreatie en toerisme. Deze media hebben daarnaast een belangrijke functie als rampenzender bij calamiteiten.

Voor wat betreft de VVD:

- we willen dat de journalistieke vrijheid van de Regionale Omroep gewaarborgd is en blijft;
- we zijn voorstander van het benutten van samenwerkingsmogelijkheden tussen regionale omroepen waarbij het gaat om zaken als techniek, backoffice en personele ondersteuning;
- de programmering houden we graag Drents.

Voluit Voor Drenthe

WELZIJN

Welzijn omvat een brede waaier van aspecten die kunnen worden samengevat in de term 'kwaliteit van leven'. Welzijn heeft een duidelijke relatie met de kwaliteit van de regionale economie. Maar welzijn betreft ook de mate waarin de behoefte aan immateriële zaken wordt ingevuld. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan onderwerpen als veiligheid, zorg, sport en onderwijs.

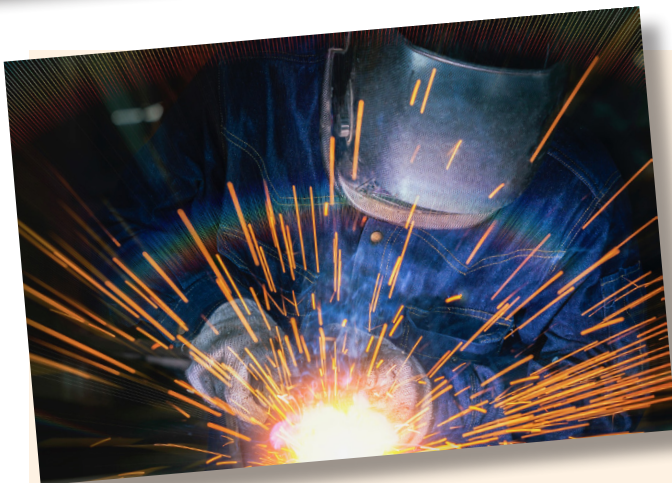
Veiligheid

Welzijn en veiligheid zijn nauw met elkaar verbonden. Wij zijn van mening dat veiligheid een van de belangrijkste taken van de overheid is. Veiligheid en vrijheid horen bij elkaar. De provincie Drenthe is een van de veiligste provincies van Nederland. En dat moet zo blijven. Een veilige omgeving draagt bij aan een goed woon- en vestigingsklimaat. Hoewel veiligheid primair een zaak is van gemeenten en veiligheidsregio's, willen wij dat de provincie zich inzet voor het behouden en vergroten van de veiligheid van de Drentse inwoners. De provincie doet dit door actief te overleggen met het RIEC (Regionaal informatie- en expertise Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid) en door in overleg met het RIEC

en met betrokken gemeenten af te stemmen welke maatregelen genomen worden om ondermijning tegen te gaan. En daarbij vooral te komen tot een veiliger buitengebied.

Onderwijs & Arbeidsmarkt

Goed onderwijs is de beste garantie voor economische groei in de toekomst. Het is de basis voor een krachtige, vitale en zelfredzame samenleving. Hoewel de provincie geen direct uitvoerbare taak heeft binnen dit thema, is er wel ruimte voor een faciliterende en stimulerende rol voor de provincie. In de relatie tussen onderwijs en bedrijfsleven. Onderwijs en beroepspraktijk sluiten niet voldoende op elkaar aan. Wij zijn voorstander van intensivering van samenwerking, ertoe leidend dat onderwijsinstellingen meer zicht krijgen op de concrete vragen vanuit een sterk veranderende beroepspraktijk. En dat in gezamenlijkheid concrete plannen worden ontwikkeld gericht op het vergroten van aanmeldingen voor technische vakopleidingen. Zoals installatietechniek en opleidingen op het gebied van bijvoorbeeld zorg en logistiek.

Voor wat betreft de VVD:

- wij staan voor het versterken van HBO- en Wetenschappelijk Onderwijs in Drenthe. Met name waar dit de regionale economie kan versterken;
- initiatieven die gericht zijn op het verbreden van het opleidingsaanbod krijgen van ons alle steun. Mits deze nieuwe opleidingen aansluiten op vragen vanuit de arbeidsmarkt;
- we blijven alert op een goede spreiding van het onderwijs over de provincie. Evenals de toegankelijkheid voor iedereen;
- MBO-onderwijs op redelijke reisafstand moet gegarandeerd kunnen worden
- we ondersteunen het Techniekpact Noord met als doel meer mensen aan de slag in de technische sector;
- we onderkennen dat laaggeletterdheid een grote belemmering vormt voor een

volwaardige arbeidsparticipatie. In Drenthe hebben zo'n 50-duizend mensen moeite met lezen en schrijven. Dat is meer dan 10% van de totale Drentse bevolking;

- we willen onderwijs, werkgevers en overige arbeidsmarktpartijen faciliteren bij het opstellen en uitvoeren van een actieplan dat tot concrete verbeteringen leidt;
- eveneens willen we de digitale geletterdheid en vaardigheid bevorderen. Mensen die beschikken over voldoende digitale vaardigheden zijn kansrijker op de arbeidsmarkt;
- we ondersteunen initiatieven gericht op arbeidsdeelname voor mensen die nu een afstand hebben tot de arbeidsmarkt;
- de arbeidsmarkt in Niedersachsen (Duitsland) biedt mogelijkheden voor mensen zonder werk in onze provincie. Een goede beheersing van de Duitse taal is daarvoor een vereiste. Wij vinden dat het onderwijs hierin moet voorzien. Voor zowel jongeren als herintreders;
- bij het inregelen van Openbaar Vervoer-voorzieningen en de aanleg en het onderhoud van fietspaden is bereikbaarheid van onderwijsvoorzieningen voor de provincie een zwaarwegende factor.

Zorg

Goede zorgvoorzieningen die aansluiten bij de behoefte van inwoners zijn belangrijk voor onze provincie. De afgelopen jaren is de inrichting van de zorgvoorzieningen aan het veranderen. Hoog-complexe zorg wordt meer geconcentreerd aangeboden in de grootste ziekenhuizen. En veel voorkomende zorg wordt dichterbij huis georganiseerd in de poliklinieken van streekziekenhuizen en bij lokale huisartsen- en gezondheidscentra. Deze beweging komt de kwaliteit van de zorg ten goede. Mits de beschikbaarheid en de bereikbaarheid gegarandeerd kan worden.

In Drenthe is de verandering gestart maar nog zeker niet uitgekristalliseerd. Wij vinden het van groot belang dat beschikbaarheid en bereikbaarheid alle aandacht krijgen in onze provincie met een lage bevolkingsdichtheid. Wij roepen dan ook de verantwoordelijke zorgaanbieders, zorgverzekeraars en het Rijk op om meer oog te hebben voor de situatie in plattelandsgebieden. Ook vragen we hun aandacht voor het opleiden van meer zorgpersoneel en de toepassing van e-health.

Ouderen blijven steeds langer thuis wonen. Voor hen is een goede wijkverpleging van belang. En als thuis wonen niet meer gaat, dan dienen ouderen te kunnen wonen in een

woon-zorg voorziening. In Drenthe zien we steeds meer initiatieven voor kleinschalige woon-zorg centra. Wij juichen dit toe, omdat deze voor veel ouderen een prettige woonomgeving bieden. Combinaties met andere voorzieningen in het dorp (bibliotheek, dorpshuizen, ontmoetingsplekken) bieden kansen. Voor mensen met ernstige, vaak blijvende aandoeningen moeten verpleeghuizen beschikbaar zijn en blijven, in de steden en grotere kernen. Wij stimuleren zorginnovatie, bijvoorbeeld op het terrein van domotica en robotisering.

Bibliotheken

Technologische ontwikkelingen, nieuwe (sociale) media en veranderende manieren waarop mensen informatie tot zich nemen, brengen in de toekomst belangrijke veranderingen teweeg in de traditionele rol van de bibliotheken. De bibliotheken dienen zich aan te passen aan deze ontwikkelingen.

Sport

Drenthe heeft volop ruimte voor beweging. Sport en beweging zijn belangrijke steunpilaren voor de bevordering van sociale ontwikkeling en van vitaliteit en gezondheid. Zij dragen o.a. bij aan 'healthy aging' en aan het tegengaan van obesitas. De provincie Drenthe doet mee in het 'Nationaal Sportakkoord'.

Dit Sportakkoord kent als belangrijkste thema's:

- iedere Drent moet plezier kunnen beleven aan sport, ongeacht welke belemmeringen dan ook;
- duurzame sportinfrastructuur: eind 2019 zijn alle sportverenigingen benaderd en geholpen bij het energieneutraal maken van hun sportaccommodaties;
- motorische vaardigheid is ook van belang voor een goede sociale en cognitieve ontwikkeling van onze inwoners;
- wanneer we een samenleving willen die niet voor de zesjes-cultuur gaat, maar ook haar

talent wil ontplooiën, dan willen we dat breed in de samenleving omarmen. Met het ontplooiën van sporttalent creëren we aansprekende rolmodellen. Die laten zien wat kan worden bereikt door veel te investeren in het ontwikkelen van talent.

Voor wat betreft de VVD:

- wij onderkennen het belang van zowel topsport als breedtesport. Maar daarbij moet wel een heldere verdeling van verantwoordelijkheden in het oog worden gehouden. Breedtesport is vooral het terrein van de gemeenten. De provincie richt zich op het ondersteunen van grote topsportevenementen;
- grote sportevenementen met een maatschappelijke en economische spin-off kunnen rekenen op steun van de VVD. Drenthe heeft inmiddels een traditie en naam en faam opgebouwd met de organisatie van grote sportevenementen voor gehandicapten. Wij zijn daarvan een zeer warm voorstander;
- wij ondersteunen van harte de pogingen die gedaan worden om de F1 te laten plaatsvinden op het TT-circuit;
- 64% van de inwoners van Drenthe wandelt. Bij de inrichting van het buitengebied vinden wij het belangrijk dat rekening wordt gehouden met een veilige en aantrekkelijke infrastructuur voor wandelaars;
- de mogelijkheden die de ruimte in Drenthe biedt op het gebied van buitensporten kan als toeristisch product verder worden ontwikkeld. Bijvoorbeeld fietsen op de VAM-berg en doorontwikkeling van paardrij-routes.

Jongeren

Wij vinden dat jongeren speciale aandacht verdienen. Jongeren zijn belangrijk voor Drenthe en moeten mogelijkheden krijgen om zich te ontplooiën.

Voor wat betreft de VVD:

- jongeren hebben recht op kwalitatief goede scholing. Die bovendien opleidt voor een sector waarin werk te vinden is;
- daarom is de VVD groot voorstander van HBO- en MBO-scholen in Drenthe. Die opleiden tot functies waar vraag naar is;
- bedrijfsscholen, Technasia en andere vormen van onderwijs die de kansen op een baan vergroten, hebben onze steun;
- wij vinden het belangrijk dat Drenthe beschikt over goede en aantrekkelijke uitgaansmogelijkheden;
- we zetten ons ook in voor veiligheid voor jongeren. We willen veilige routes van en naar school. En veilige uitgaansgebieden;
- we willen dat er meer ruimte komt om starterswoningen te bouwen waar vraag naar is. Het moet voor jongeren mogelijk zijn, om in hun eigen dorp een betaalbare woning te kunnen kopen of huren;
- en in die woning dient het mogelijk te zijn om aangesloten te worden op snel internet. Bijvoorbeeld voor studie en werk.

Ouderen

Het aantal 50-plussers in de provincie bedraagt ongeveer 226.000. Dat is 46% van de totale Drentse bevolking. De prognose voor de komende jaren is, dat die groep verder zal toenemen. Afgezet tegen een dalende totale bevolking.

Voor wat betreft de VVD:

- wij vinden het belangrijk dat ouderen in onze provincie prettig kunnen wonen. Met een hoge kwaliteit van leven;
- voorzieningen voor ouderen op het gebied van o.a. wonen, mobiliteit, scholing en zorg dienen op niveau te zijn;
- ouderen moeten volop kunnen blijven meedoen in de samenleving;
- we zijn voorstander van de bouw van levensloop-bestendige woningen;
- ook willen we dat er ruimte is voor andere woonvormen. Zoals kinderen die voor hun ouder wordende ouders willen zorgen. En daarvoor hun huis willen uitbreiden of van een aanbouw willen voorzien;
- de komende vier jaar krijgen fietspaden en wandelroutes extra aandacht. Prioriteit voor bredere fietspaden, geschikt voor e-bikes en veilige en aantrekkelijke wandel- en fietsroutes;
- we maken ons sterk voor openbaar vervoer op maat. Bijvoorbeeld door samenwerking tussen openbaar vervoer en doelgroepenvervoer;
- we willen dat ouderen over mogelijkheden beschikken om zich door scholing te ontwikkelen. En op deze manier aantrekkelijk blijven voor de arbeidsmarkt;
- veel bedrijven kunnen profiteren van de levenservaring en beroepservaring van oudere werknemers.

Voluit Voor Drenthe

BESTUUR

De provincie is er niet voor zichzelf, maar voor de inwoners van Drenthe. De VVD staat voor een provincie die vooruit kijkt, regisseert, verbindt en faciliteert. Die samen met haar partners investeert in de toekomst van Drenthe. De provincie is een belangrijke schakel tussen gemeenten, Rijk en Europa.

De provincie moet zich richten op haar zeven kerntaken:

1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer.
2. Milieu, energie en klimaat.
3. Vitaal platteland, natuurbeheer & ontwikkeling natuurgebieden.
4. Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.
5. Regionale economie.
6. Culturele infrastructuur en monumentenzorg.
7. Kwaliteit van het openbaar bestuur en Noordelijke Samenwerking. Wij zijn vóór een kleine, compacte overheid. Dat geldt ook voor de provincie.

Voor wat betreft de VVD:

- we willen voortzetting van de intensieve en daadkrachtige samenwerking met de Drentse gemeenten. Met behoud van ieders eigen verantwoordelijkheid;
- gemeenten hebben de laatste jaren meer taken erbij gekregen. Het blijft dus des te belangrijker dat de provincie goed toezicht houdt op solide overheidsfinanciën en goed bestuur bij de gemeente;
- wanneer het bij de gemeente niet goed loopt, merkt de inwoner daarvan de effecten. Door tijdig in te grijpen, kan de provincie dit voorkomen;
- we zijn voorstander van natuurlijke samenwerkingsverbanden. Waarbij provinciegrenzen geen belemmering voor die samenwerking mogen vormen;
- de organisatie moet zo (kosten)efficiënt mogelijk worden ingericht. Wij zijn voor verdere samenwerking met Groningen, Friesland en Overijssel;
- wij willen bij aanbestedingen zo veel mogelijk regionale bedrijven een kans geven. Daarnaast willen we dat bij aanbestedingen meer aandacht wordt besteed aan innovatieve en duurzame oplossingen;

- we willen de samenwerking met aangrenzende regio's, waaronder Duitsland (Niedersachsen), versterken;
- we benadrukken het belang van een Noordelijke samenwerking. Als krachtige regio in de positionering richting Den Haag en vooral Brussel. Samenwerking met andere regio's in Europa is onontbeerlijk;
- we zijn sterk voorstander van een kleinere, actievere en vooral meer slagvaardige overheid;
- burgers en bedrijven moeten kunnen rekenen op snelle reactie en besluitvorming van de provincie. Digitale mogelijkheden worden zoveel mogelijk benut;
- de provincie spant zich in voor een veilige en betrouwbare digitale overheid. De provincie zorgt ervoor dat de ICT (hard- en software) bij de tijd is en dat de digitale privacy van inwoners, bedrijven en instellingen gewaarborgd zijn.

van belang onze kennis op het gebied van de beleidsvorming te vergroten en onze invloed aan te wenden om het beleid waar nodig te beïnvloeden. Het Europa van de toekomst zet in op economische ontwikkeling door met name regionale samenwerking en vooral ook innovatie te stimuleren.

Europa waar nodig: Europa moet zich niet bezighouden met zaken die beter decentraal geregeld kunnen worden. Aan de andere kant moet de provincie zich niet bezighouden met zaken die al door het Rijk of door Europa zijn geregeld. Geen Drentse regels bovenop Haagse of Europese regels. Europese wet- en regelgeving en de vertaling daarvan door het Rijk, dient praktisch uitvoerbaar te zijn

Voor wat betreft de VVD:

- de provincie moet blijven samenwerken met Europese partners op het gebied van water, milieu, natuur, infrastructuur en economische ontwikkeling;
- de provincie moet een actief Europees beleid voeren;
- we zijn voorstander van de verdere uitvoering van de 'Duitsland-agenda';
- we zetten ons in om de barrières die (internationale) regionale samenwerking belemmeren te slechten;
- we vinden dat de verschillende Europese programma's en fondsen zo veel mogelijk in samenhang moeten worden ingezet.

Europa

De Europese Unie heeft een steeds grotere invloed op de provinciale beleidsterreinen. Om daadwerkelijk invloed uit te kunnen oefenen is het van belang dat we als Noord-Nederland gezamenlijk optrekken. Dat doen we bijvoorbeeld in het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN). Wij vinden het

Financiën

In vergelijking met de meeste andere provincies beschikt de provincie Drenthe over beperkte financiële middelen. Behoedzaam financieel beleid, dat gebaseerd is op duidelijke keuzes: "We gaan erover of we gaan er niet over". Dat is en blijft geboden. Mede als gevolg van het in de afgelopen jaren gevoerde financiële beleid, staat de provincie

er in financieel opzicht goed voor. De Drentse investeringsagenda is een goed instrument gebleken om financiële impulsen te verbinden

aan de Drentse economie en samenleving.

De bevolkingsdichtheid van Drenthe leidt ertoe, dat sommige Openbaar Vervoer-voorzieningen niet van het niveau zijn als op sommige andere plaatsten in Nederland. Het is dan ook logisch dat in Drenthe een grotere afhankelijkheid van de auto als vervoermiddel bestaat. Wij vinden dat de provincie om deze reden het autobezit zo laag mogelijk moet belasten. Op aandringen van de VVD is de indexering opcenten in de afgelopen jaren bevroren. Wij willen deze bevroering continueren en indien mogelijk de opcenten verlagen..

Voor wat betreft de VVD:

- voor ons is een sluitende begroting uitgangspunt. Evenals een degelijk financieel beleid;
- gebaseerd op transparantie en volgbaarheid;
- tegenvallers in de exploitatie die tot een tekort leiden, moeten niet worden gedekt uit de algemene reserves. Zij moeten worden opgevangen door de tering naar de nering te zetten;
- meevallers in de exploitatie vloeien terug naar de financiële reserves. Zij worden niet opgepot met als doel om als vangnet voor latere tegenvallers te dienen;
- de besteding van algemene en andere reserves is voor ons bespreekbaar. Maar zij moeten dan wel gericht zijn op structuurversterkende, duurzame, veelal infrastructuurele en voor Drenthe belangrijke investeringen;
- daarnaast vinden we dat er geen lastenverzwaringen voor de burger of de private sector moeten komen;
- Lleges en heffingen dienen in beginsel kostendekkend te zijn;
- het risico-management bij grote projecten heeft teveel het kenmerk van het klaarzetten van een financiële buffer, waar vanuit financiële tegenvallers worden opgevangen. Hoewel het een goede zaak is dat er financiële buffers bestaan, zijn wij van mening dat het risico-management moet worden aangescherpt om daarmee te zoveel als mogelijk is te voorkomen dat er financiële tegenvallers ontstaan;
- de provincie is scherp op de effectiviteit van subsidies. In geval dat een subsidie niet tot resultaten leidt of niet wordt voldaan aan de subsidievoorwaarden, dan wordt de subsidie direct ingetrokken. Bij misbruik van subsidie willen we dat al het verstrekte geld wordt teruggevorderd;
- we willen dat onzinnige subsidievoorwaarden vermeden worden;
- als bij de subsidieverlening blijkt dat de voorwaarden onnodig beperken c.q. ongewenst uitpakken, dan dienen de voorwaarden aangepast te worden;
- wij willen dat de provincie waar mogelijk leningen inzet in plaats van subsidies. Bijvoorbeeld via een zogenaamd revolverend fonds. De provincie is alert dat aan terugbetalingsvoorwaarden wordt voldaan;
- de provincie houdt controle op bedrijven en instellingen die zaken met belastinggeld doen.

VERKIEZINGSPROGRAMMA VVD DRENTHE 2019

